

СИЛАБУС КУРСУ

«ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНА СПРАВА»

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Лісове господарство»

Кількість кредитів ECTS – 3

Рік навчання – 4, семестр – 2

Мова викладання – українська

Керівник курсу:

канд. біол. наук, доцент Левандовська Світлана Миколаївна

svtmzel@gmail.com;

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Природно-заповідна справа» є надання майбутнім фахівцям комплексу знань щодо теоретичного та практичного підґрунтя охорони природи, організації, планування та проведення природоохоронної діяльності, формування у здобувачів системного екологічного мислення та навичок прийняття оптимальних управлінських рішень в галузі заповідної справи, ефективності природоохоронної діяльності та збалансованого ведення лісового, мисливського та садово-паркового господарства в межах наявних, а також створення нових об'єктів і територій ПЗФ. Ця дисципліна знайомить здобувачів з міжнародними принципами, підходами та національними законодавчими і нормативними основами охорони природи, збалансованого природокористування з метою гармонізації відносин в системі «суспільство-природа». Вона несе екоцентричну функцію та сприяє формуванню екологічної свідомості у здобувачів.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого на екологічних засадах використання лісових ресурсів; формувати екологічне мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особисту відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек./ практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1.1. Заповідна справа як комплексна система збереження біотичного різноманіття. Науково-методологічні засади заповідної справи	Знати екологічні та юридичні засади функціонування заповідних об'єктів.	Контрольні питання
2/2	Тема 1.2. Поняття про	Знати основні категорії природно-заповідних	Тести,

	категорії природоохоронних територій. Функціональна класифікація заповідних територій.	об'єктів; класифікацію функцій заповідних екосистем.	контрольн і питання
2/4	Тема 1.3. Міжнародні класифікації природоохоронних територій. Основні форми міжнародного співробітництва в галузі охорони і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Основні положення Конвенції про збереження біологічного різноманіття.	Знати механізми резервування природних територій для заповідання; фактори, види і ступінь техногенного впливу на території й об'єкти ПЗФ	Контрольні питання
2/4	Тема 2.1. Нормативно-правові засади створення та проектування територій та об'єктів природно-заповідного фонду України	Знати систему управління природно-заповідним фондом; чинне природоохоронне законодавство України; структурно-функціональну організацію природно-заповідного фонду	Тести, контрольн і питання
2/2	Тема 2.2. Класифікація, статус та завдання територій та об'єктів ПЗФ України	Знати сучасну мережу ПЗФ України та її структуру; засоби збереження та напрями використання ПЗФ	Контрольні питання
2/4	Тема 2.3. Штучно створені території та об'єкти природно-заповідного фонду України.	2 Вміти визначати режими збереження заповідних екосистем та ландшафтів; оцінювати вплив антропогенних факторів на заповідні екосистеми;	ІНДЗ
-/4	Тема 2.4. Заповідні території Київської області	Вміти проводити біомоніторинг; застосовувати методи виділення, проектування, створення та оцінки заповідних територій у професійній діяльності	ІНДЗ
-/4	Тема 2.5. Природоохоронна діяльність на	Знати механізми резервування природних територій для заповідання; фактори, види і ступінь техногенного впливу на	Тести, контрольн і питання

	територіях і об'єктах природно-заповідного фонду України	території й об'єкти ПЗФ	
2/2	Тема 2.6. Економічні аспекти управління природно-заповідним фондом України	Знати економічні засади функціонування заповідних об'єктів.	Тести, контрольні і питання

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Грищенко Ю.М. Основи заповідної справи: навчальний посібник. Рівне: РДТУ, 2000. 239 с.
2. Гродзинський М.Д., Стеценко М.П. Заповідна справа в Україні: навчальний посібник. К.: Географіка, 2003. 306 с.
3. Ковальчук А.А. Заповідна справа: науково-довідкове видання. Ужгород: "Ліра", 2002. 328 с.
4. Мартинова О.А. Навчальний посібник з дисципліни «Заповідна справа». ДонНТУ, 2011. 75 с.
5. Мудрак О.В., Кравчук Г.І. Заповідна справа. Практикум. Вінниця: ВНАУ, 2011. 96 с
6. Основи заповідної справи. К.: Видавн.-поліграф. центр «Київський університет», 2002. 128 с.
7. Попович С.Ю. Природно-заповідна справа: навч. посіб. К.: Арістей, 2007. 480 с.
8. Солодкий В.Д., Товажнянській Л.Л., Масікевич Ю.Г. Заповідна справа підручник. Чернівці: Зелена Буковина, 2005. 288 с.
9. Фурдичко О.І., Сівак В.К. Заповідна справа в Україні: підручник. Чернівці: Зелена Буковина, 2005. 336 с.

Додаткова література

1. Борецько В.Е. Святинища дикої природи. К.: Київський ЗНЦ, 2008. 112 с.
2. Вісті Біосферного заповідника «Асканія-Нова» // Науковий журнал 2016-2019 рр.
3. Загороднюк І. Наземні хребетні України та їх охоронні категорії (довідник для семінарів з зоології, екології, та охорони природи). Ужгород: Ліра, 2004. 48 с.
4. Заповідники і національні природні парки України. – К.: Вища школа, 2009. 232 с.

5. Закон України “Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки”. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 47. С. 405-434.
6. Збірник методичних матеріалів з питань рекреаційно-туристичної діяльності на територіях природно-заповідного фонду. К., 2011. 272 с.
7. Зелена книга України / під заг. ред. чл.-кор. НАН України Я. П. Дідуха. К.: Альтерпрес, 2009. 448 с.
8. Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». Вип. 6, Т. 1. Київ, Інститут зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. 438 с.
9. Природно-заповідний фонд України загальнодержавного значення (довідник). К.: Врожай, 2009. 40 с.
10. Червона книга України. Рослинний світ. М-во охорони навколиш. природ. середовища України, Нац. акад. наук України; за ред. Я. П. Дідуха. Київ: Глобалконсалтинг, 2009. 900 с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 10 балів).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи підлягають перевірці на наявність плагіату та допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями (не більше 20 %). Використання друкованих і електронних джерел інформації під час складання модулів та підсумкового заліку заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із гарантом програми.

Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	10	10	60	10	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ:

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	